

آثار تربیتی حجاب در دختران نوجوان

مطهره رفیعی

فائزه حاتمی

چکیده

یکی از نیازهای حقیقی در زمینه های تربیتی دینی اخلاقی و فرهنگی، مسئله حجاب است. هر چه الگوهای حجاب مراتب برتر و بالاتری داشته باشد تاثیر بیشتری بر معنویت و دینداری فرد و جامعه خواهد گذاشت و هر چه حجاب فردی و اجتماعی متعالی باشد تقدیس و حرمت اخلاقی و رشد و تعالی جامعه اسلامی بیشتر خواهد شد. حجاب آثار تربیتی در دو زمینه فردی و اجتماعی دارد که مهمترین آنها در بعد، فردی، شخصیت، سلامت جسمانی، استحکام، خانواده آرامش و امنیت و در بعد اجتماعی مسئولیت اجتماعی آزادی زن، سلامت اخلاقی جامعه است. این مقاله به بررسی مفهوم حجاب و آثار تربیتی می پردازد این بررسی از نوع توصیفی - تحلیلی است که با استفاده از تکنیک تحلیل محتوای کیفی با توجه به آیات سوره های، اسرا شوری، نحل، نور، احزاب غافر، مریم متن مقالات اسناد و کتابهای مرتبط با عنوان تحقیق مورد بررسی و تفسیر قرار گرفته اند. از آنجا که ترویج عفاف و حجاب در تنظیم روابط نوجوانان و جوانان در خانواده نقش بسزایی دارد لیکن با تنظیم روابط همه افراد در جامعه نیز مرتبط خواهد بود و رعایت حجاب و عفاف باعث حفظ ارزش های انسانی، مقابله با تهاجم فرهنگی غرب آرامش و پایداری نهاد مقدس خانواده افزایش احساس امنیت اجتماعی می شود.

واژه های کلیدی: حجاب، خانواده اجتماع، نوجوانان

بحث حجاب و رعایت پوشش، الهی مورد هجمه ی زیادی واقع شده است. از آن جایی که معمولاً همه ی شبهه - های مسئله ی حجاب هماهنگی مفهومی و خاستگاه مشترکی دارند. لذا عیار بازشناسی معارف حق از باطل ضرورت دارد. در این بخش به طرح کلی این شبهات و تردیدها پرداخته با نگاهی به آموزه های دینی، سعی می کنیم پاسخ های مناسبی ارائه دهیم یادمان باشد امروزه بیشتر انگیزه های مخالف حجاب از عدم تسلط مفاهیم دینی است نه از عدم پذیرش پوشش و حجاب به دلیل این که نقش اساسی در متعادل کردن غریزه ی خودنمایی و تبرج زن دارد عامل مهمی برای جلوگیری از بخش بزرگی از پریشانیها و دغدغه های فکری زن به شمار می آید؛ زیرا آزادی زن در خودآرایی و به نمایش گذاشتن جلوه های زنانه در بین جامعه، باعث افراط در تجمل و توجه به زیباییهای ظاهری میشود که این توجه افراطی میتواند بروز اختلالهای روانی را در زن در پی داشته باشد.^۱

یکی از مهمترین مسائلی که از ضروریات و شعائر اساسی دین مبین اسلام محسوب می شود و در روایات مربوط به آخر الزمان چهره بسیار نا مطلوبی برای آن ترسیم شده است مساله حجاب و عفت زنان» در جامعه و یا در میان نامحرمان میباشد و عواقب بسیار وخیمی همچون: ضعف روحیهی ایمان و تقوا، شهوت، سالاری، تسلط ظالمین بر ممالک اسلامی کاهش برکت اسمانی افزایش مرگ های ناگهانی و زود هنگام نبود امنیت لازم برای زنان حتی از دست محارم و پدران و برادران خود و غیره همگی از پیامدهای منفی آن در آیات و روایات اسامی معرفی شده اند از اثرات منفی آن از لحاظ علمی میتوان اشاره کرد به بیماری خود نمایی و یک نوع انحراف روانی به نام چشم چرانی که روانشناسان آنها را تایید کرده اند و.... مورد دیگران که از آنجا که حیا و غیرت از بزرگترین موانع غلبه بر استعمارند برای از بین بردن آنها با سرگرم نمودن مردم به فساد و بی بندوباری که ابزارهای پر کار آمدی برای استعمارند پشتوانه ی علمی تهیه میکنند قانون مینویسند و آنها را با زیبا ترین شکل در جهان گسترش میدهند و اهداف شوم خود را عملی می.کنند میشل هولباگ نویسنده فرانسوی): جنگ پس علیه اسلام گرایی با کشتن مسلمانان فایده ای ندارد، فقط با فاسد کردن آنها میتوان به این پیروزی دست یافت باید بجای بمب برسر مسلمانان دامنهای کوتاه فرو بریزید. در قسمتی از پروتکلهای صهیونیسم آمده و به زودی روابط زن و مرد چنان اشکار انجام میشود که در نظر جوان دیگر هیچ چیز مقدسی مفهوم نداشته باشد. پس نتیجه می گیریم که تلاش جاهلیت مدرن علیه عقلانیت و معرفت ترویج بی حیایی بوده و هست... اما نا گفته نماند که برای حجاب شهید نیز دادیم مانند یک مرد آلمانی به نام الیکس دلیو در پارکی در شهر دریسدن المان، مروه الشربینی دانشجوی محجبه مصری را به خاطر حجاب تروریست خطاب کرد و بت حمله به او حجاب او را از داشت را به شهادت رساند

^۱ داوری، ترگل بیست دلیل عقلی و روانشناسی برای حجاب، ۱۳۹۸

و همسر وی علی عکاز دانشجوی دکترای مهندسی ژنتیک را زخمی کرد. حجاب از جمله احکام ضروری دین است که رعایت نکردن آن یک ضد هنجار اجتماعی بوده و تأثیرات مخربی در جامعه دارد؛ لذا قانون بردار است آزاد گذاشتن در عدم رعایت حجاب مثل آزاد گذاشتن در سایر ناهنجاری های اجتماعی مانند (دزدی) کار معقولی نیست.

۲- ادبیات نظری

۲-۱- مفهوم خانواده

نظام، خانواده یک نهاد اساسی و محوری در جامعه است و به عنوان هسته اولیه برای سایر نهادهای اجتماعی به شمار می‌رود. این نظام کوچکترین واحد اجتماعی است که اساس و زیرساخت واحدهای بزرگ اجتماعی بشری به شمار می‌رود افرادی که در این واحد کوچک اجتماعی رشد می‌یابند و تربیت می‌شوند به میزان رشد و شکوفاییشان در واحدهای اجتماعی بزرگ انسانی سهم دارند افرادی که روزی به عنوان فرمانروای مقتدر و سیاست مدار سترگ و مدیر، نیرومند و مبتکر توانا در جامعه ظهور میکنند و مسئولیتهای سنگین و خطیری را به عهده می‌گیرند نظام خانواده و کانون گرم پدر و مادر تربیتگاه نخستین آنها است. رشد و شکوفایی این نظام محبوب و بی بدیل مرهون شناخت و رعایت دقیق حقوق هر یکی از اعضای آن نسبت به یک دیگر است؛ همان طوری که نظامهای بزرگ اجتماعی قوانین و حقوق خاص خودشان را در ارتباط با اداره و استحکام و رشد و بالندگی دارند. خانواده را میتوان به صورت پلی در نظر گرفت میان آن چه که هایک سازمانها یا نهادهای اجتماعی رودررو «نظامها» یا نهادهای اجتماعی معمول در جامعه ای بزرگ مینامند از این رو نقش اساسی خانواده به مضامین آشناییها یکی دانش و انگیزه ها باز می گردد، خانواده به ما کمک میکند تا نقشهای اجتماعی آشکار و ضمنی لازم برای عمل کرد در جهان بیرون را بیاموزیم، خانواده امکان آموزش این نقشها به ما را دارد، چرا که نزدیک ترین افراد به ما که از دانش و انگیزه لازم برای آموزش این نقشها برخوردار هستند، خانواده ی ما هستند. مهمترین ارکان در نظام خانواده پدر و مادر و زن و شوهر هستند که هر کدام از حقوق ویژه ای در ارتباط با یک دیگر و نیز با فرزندان برخوردار هستند رعایت این، حقوق رشته های پربار نظام خانواده را مستحکم میسازد. تأمین شرایط زندگی شیرین و شایسته و ایجاد محیط سالم و امن محصول ایمان و اعتقاد زن و مرد به قانون دینی و عمل بر طبق آن است.

۳- انواع خانواده

۱- خانواده ی به سامان

از نظرگاه کلی خانواده ی به سامان خانواده ای مبتنی بر روابط نخستین بسیار) نزدیک و رودررو) و پایبند به اخلاق حقوق و مسئولیت پذیری، متقابل بهره مندی از عواطف یک، دیگر اعتدال در روابط، انضباط دوطرفه و استوار کنترل کافی و رعایت اصول و ضوابط و... است. ویژگی این نوع از خانواده ها استحکام و ثبات در روابط بین اعضای خانواده است که وظایف و نقشهای هر یک از اعضا روشن و مشخص است و از سوی هر کدام، به خوبی ایفا میشود.

۲- خانواده ی نابه سامان

این نوع از خانواده - آن چنان که از نامش پیداست - خانواده ای است از هم گسیخته و بی ثبات که همه یا برخی از اعضا، با نقشهای مورد انتظار از آنها آشنایی کافی ندارند و یا در ایفای آنها با مشکل روبه رو هستند. در این خانواده، اصول و ضوابط زندگی مشترک رعایت نمیشود و، افراد حقوق یکدیگر را به رسمیت نمیشناسند و تکلیف و مسئولیت خود را در مقابل یکدیگر انجام نمیدهند.

۳-۱- کارکردهای خانواده

کارکرد خانواده به عنوان میانجی در اجتماعی شدن فرزندان و همنوایی عمیق آنها با هنجارهای اجتماعی، از اهمیت ویژه ای برخوردار است جنبههای ژرف و نهان شخصیت انسان ناشی از آموزش و پرورش دوران کودکی است و از آنجا که نخستین سالهای زندگی انسان در محیط خانواده میگذرد و در این دوران است که پایه شخصیت او گذاشته میشود میتوان به اهمیت خانواده و تأثیری که در پرورش فرد و قوای روحی و اخلاقی او دارد پی برد. علاوه بر کارکرد اجتماعی نمودن دیگر کارکردهای خانواده در ارتباط با انواع آن متفاوت است ولی در هر حال می توان ویژگیهای اساسی مشابهی را در انواع مختلف خانواده تشخیص داد وظیفه ی فرزندزائی، ایجاد هویت، اجتماعی حمایت و ارشاد، فرد از جمله کارکردهایی است که در تمام جوامع و انواع خانواده ها عمومیت دارد.

۳-۲- روش های تحکیم خانواده

۱- استحکام روابط میان اعضا

علاقه داشتن به یک رابطه سالم ایجاد یک کانون گرم و صمیمی و رسیدن به تفاهم مسئولیت همه ی اعضای خانواده به ویژه زن و شوهر است میتوان گفت که حل مسائل زناشویی و خانوادگی مستلزم کوشش همه جانبه ی اعضای خانواده به خصوص زن و شوهر است.^۲

۲- پیوند بین اعضای خانواده

^۲ مجد، نسل نواندیش، ۱۳۷۸.

در ارزیابی روابط زناشویی هر یک از زوجها باید بدانند که همسر او نزدیکترین و محرم ترین فرد به او است. لذا توصیه میشود به همسران به عنوان یک نیمه تن حامی و پشتیبان نگاه کنید و تلاش نمایید وی را خوش-بخت کنید خداوند در قرآن کریم می فرماید: «هُنَّ لِبَاسٍ لَكُمْ وَ أَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ؛ زنان به منزله ی لباسی برای شما و شما به منزله ی لباسی برای آنها.»

۳- کسب دانش و مهارت

انجام دادن هر کاری به مهارت و دانش نیاز دارد یعنی برای یک همسر توانا شدن باید داناییها دانشها و مهارت های لازم را کسب کرد از این رو توصیه میشود با مطالعه ی کتابهای مربوط به تعلیم و تربیت، روان شناسی خانواده و آئین همسر داری و شرکت در جلسه های آموزشی خانواده به دانش و مهارت خود بیفزایند.

۴- روابط سالم میان اعضا

خانواده نهاد اصلی و ویژه در جامعه است و برقراری روابط انسانی سالم و درست میان اعضای خانواده مهمترین عامل سلامت خانواده است. سعی کنید با همدلی همفکری همکاری و هماهنگی روابط سالمی را میان اعضای خانواده ی خود برقرار نمایید. امام صادق(ع) فرمودند: «وَمَنْ حَسُنَ بَرُّهُ بَاهِلِهِ زَادَ اللَّهُ فِي عَمْرِهِ؛ هر کس با خانواده اش نیک رفتار، باشد خداوند بر عمرش بیفزاید.»

۵- ایجاد امنیت روانی

لازمه ی استمرار روابط زناشویی سالم داشتن تعهد و وفاداری، اعتماد، انصاف، صمیمیت پذیرش متقابل، سعه ی صدر تفاهم و اعتماد است با رعایت این اصول نسبت به همسران احساس مسئولیت کنید و در خانه، فضایی سرشار از امنیت عاطفی ایجاد کنید. امام سجاد(ع) فرمود: «... وَ إِنِ أَرْضَاكُمْ : عِنْدَ اللَّهِ أَسْبَغَكُمْ عَلَى عِيَالِهِ؛ خدا از کسی که زمینه ی آسایش خانواده ی خود را آبرومندانه [فراهم سازد] خوشنودتر است.»

۶- تأیید همدیگر

مورد صحبت و توجه قرار گرفتن از نیازهای اساسی انسان است. سعی کنید در روابط زناشویی تان به طریقی رفتارهای مطلوب همسران را مورد توجه قرار دهید و تأیید کنید. همسر شما باید بفهمد که برای او ارزش قائل هستید. خلاصه آن که تشویق تأیید و بیان نکات مثبت باید به طور آشکار و یا در جمع باشد و تذکر نکات منفی و انتقاد باید به شکل محرمانه و در تنهایی صورت گیرد. پیامبر اسلام(ص) فرمودند: «خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ؛ بهترین، شما بهترین برای خانواده اش است.»

۷- برخورد منطقی با مشکلات

باید در نظر داشت که مشکل یک طرف و شیوه ی برخورد با مشکل طرف دیگر است. به جای اتخاذ روش پرخاشگرانه، خشونت آمیز و بدبینانه بهتر است روش مسالمت آمیز صمیمانه و خوشبینانه را انتخاب کرد. اگر

جوانان جامعه از وساوس شیطانی و تحریکات غریزی است و این امر سلامت روانی فرد و جامعه را سبب می‌گردد. اینک در جستار حاضر در پیانیم که تأثیر بسزای خصلت زیبا و فریضه دینی "عفتورزی" از جانب مردان و زنان از یکسوی و حفظ حجاب اسالمی از سوی بانوان در ایجاد و ارتقاء سطح سلامت روان آحاد جامعه از منظر عقل و دین، کاویده و با مراجعه به متون دینی قرآن و حدیث (آثار و فواید بهداشت روانی، اخالق و معنوی آن را تبیین نماییم. حجاب در کتب لغت به معنای مانع پوشش پرده و حاجب آمده است. این واژه هفت بار در قرآن کریم آمده و معنای این هفت مورد چیزی است که از هر جهت مانع دیده شدن چیز دیگر شود. عفاف با فتح حرف اول از ریشه عفت است به معنی پدید آمدن حالتی برای نفس است که به وسیله آن از فزونخواهی شهوت جلوگیری شود و عبارت دیگر خویشنداری بانوان و پاکدامنی آنها در مواجهه با نامحرمان در تمامی فعالیت‌های فردی و اجتماعی است و از نشانه‌های برجسته عفاف پوشش اسالمی (حجاب) است. در خصوص ارتباط حجاب و عفاف این است که این دو واژه در اصل در معنای منع و امتناع مشترکند؛ و هر چه حجاب و پوشش ظاهری بیشتر و بهتر باشد این نوع حجاب در تقویت و پرورش روحیه ی باطنی و درونی عفت تأثیر بیشتری دارد؛ و بالعکس هر چه عفت درونی و باطنی بیشتر باشد باعث حجاب و پوشش ظاهری بیشتر و بهتر در مواجهه با نامحرم می‌گردد. فلسفه اصلی واجب شدن حجاب اسالمی طبق آیات و روایت دستیابی به تزکیه، نفس طهارت عفت و پاکدامنی است. حجاب یکی از ارزش‌های اصلی جامعه اسالمی است که تأثیرات مختلفی در زندگی دارد و تأمل در دستورهای دینی به ویژه در نظام تربیتی و روان شناختی اسالم نشان می‌دهد که هدف نهایی این، مکتب تربیت انسانهای، کامل، سالم مفید و عاری از هرگونه ناهنجاری های روانی و رفتاری است. از کارکردهای روانی عفاف و حجاب میتوان به رشد شخصیت زن، عامل ارزشمند شدن، او مصون ماندن زن در برابر طمع ورزی هوس بازان زمینه ساز کمال گرایی عاملی برای پابندی به اصول اخالق انسانی عاملی برای رشد شخصیت اجتماعی، زنان استحکام بنیان خانواده و همچنین حجاب عامل ایجاد آرامش روانی در جامعه اشاره کرد .

۵- نتیجه گیری

خانواده نقش اساسی در تربیت اخالق و سلامت روحی و روانی کودک و نوجوان دارد . خانواده در مقام مربی باید سعی کند تا در کودک فضائل اخالق به ملکات اخالق مبدل گردد . دوران کودکی و نوجوانی به جهت نقش مهمی که در سرنوشت آینده انسان ایفا میکند ، فرصت بی نظیری که نباید آن را از دست داد . این دوران بهترین زمان برای تربیت و پایه گذاری زندگی سالم و سعادت‌مندانه و یاد دادن و تعمق بخشیدن به اصول عقاید مذهبی کودکان و نوجوانان . است چرا که شالوده شخصیت انسان در همین دوران شکل می گیرد . ضمیر کودکان و

نوجوانان همچون لوح سفیدی قابل قبول هر تربیتی است که هر چیزی به صفحه ذهن و فکر آنها نقش ببندد ، می پذیرند. تربیت دینی فرزندان یک ضرورت است کسانی که تربیت کودکان و نوجوانان خود را از وظائف خویش به حساب نمی‌آورند عواقب این بی توجهی به صورت آسیبهای روحی ، روانی و جسمی و جنسی در فرزندان آنها پدیدار میگردد. عمق بخشیدن به آموزه‌های دینی در کودکان و نوجوانان آنان را از و اینگونه لطمه ها و آسیبهای اخلاقی و اجتماعی مصون می‌دارد. آموزش صحیح از روی عطف و مهربانی باعث درونی شدن ارزشهای دینی همچون حجاب و عفاف میشود و همچون واکسنی آنها را از زهر خطرات و انحرافات همچون بی حیائی بی حجابی و برهنگی بیمه و مقاوم میسازد و تقید به حجاب برتر را در آنان نهادینه می سازد شناسائی و بررسی شیوه‌های صحیح و کاربردی و تأثیر گذار در نهادینه کردن حجاب و عفاف در خانواده از جایگاه ویژه ای برخوردار است نهادینه کردن حجاب و عفاف برای کودکان و نوجوانان نیازمند دانستن شیوه صحیح است. شناسائی و پیدا کردن راهکارها و مهارت‌های مؤثر در شیوه های تربیتی و آموزش های خانواده پیرامون نهادینه نمودن ارزشها و فرائض دینی توسط والدین با بهره گیری و برنامه صحیح از شیوه های کارساز و آموزه‌های تربیتی اسالم جهت زمینه سازی ، فضا سازی ، جهت بخشی و الگو دهی مناسب و انس دهی فرزندان با ارزشهای اخلاقی به درونی نمودن و تعمق بخشی به ارزشها و فرائضی همچون حفظ حجاب و عفاف کمک می نمایند . بررسی شیوه های تربیتی و آموزه‌های خانواده پیرامون نهادینه کردن و حفظ حجاب و عفاف در کودکان و نوجوانان اجرای جریانی است از سوی نهاد خانواده که طی آن بتوان ارزشهایی همچون حجاب و عفاف را صورت منظم و بادوام در عمق ضمیر ناخودآگاه افراد خانواده درونی نمود و در فضای خانه و جامعه گسترش داد ، به نحوی که ارزش ها و مقررات مربوط به آن در هر شرایطی توسط افراد به رسمیت شناخته شوند . تربیت دینی کودکان و نوجوانان از جمله نهادینه نمودن فرضیه حجاب و عفاف بایستی در دوران قبل از دبستان و از طریق ایجاد انس نسبت به مسائل و ارزشهای دینی تحقیق یابد. از عوامل مؤثر در تربیت و پرورش کودکان و نوجوانان شناخت روشهای مؤثر در حفظ و نهادینه کردن حجاب و عفاف در آنها میباشد . اگر این شناخت حاصل شد تربیت و پرورش و رشد کودکان و نوجوانان بهتر ، راحت تر و صحیح تر انجام می گیرد . چراکه در این دوران فرزندان به دلیل پاک بودن فطرتشان قابلیت تربیتشان بیشتر است و لذا تربیت باید از اول کودکی باشد و خانواده با برنامه به تربیت این امانات الهی بپردازد شناسائی و پیدا کردن راهکارها ، شیوهها و مهارت‌های مؤثر در آموزش ، تبیین ، الگوسازی و نهادینه نمودن بهره ارزشها و فرائض دینی موجب میگردد تا با بهره گیری صحیح و با برنامه بتوانیم از آن شیوهها و روشها . جسته و با زمینه سازی ، فضا سازی، جهت بخشی و الگودهی و با استمداد از عناصری همچون محبت ، تشویق و تذکر به نهادینه نمودن یا درونی نمودن و عمق بخشی به ارزشها و فرائض دینی اقدام نمود . تربیت دینی بدون بهره گیری از شیوه ها و روشها و مهارت ها و بدون برنامه و صبر راه به جائی نخواهد برد و نتیجه مطلوبی عائد نخواهد شد .

توجه به زیربناهای شناختی در هر اصلی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. والدین باید توجه داشته باشند که این روش ایجاد زمینه شناخت صحیح در کودکان و تفکر، آگاهی بخشی بینش و بصیرت کافی در جوانان مقدم بر سایر روشهاست. این روش سرعت کمتری در نهادینه ساختن رفتارهای صحیح فرزندان در خانواده دارد ولی از بقا و ثبات بیشتری برخوردار است. پی ریزی زمینههای شناختی حجاب و عفاف توسط خانواده و سایر نهادها در جامعه موجب می شود که افراد یک جامعه و به ویژه جوانان با معرفت و بینش عمیقی خود را به حفظ حدود و ثغور این دو امر ملزم کنند روش فرهنگ سازی در جامعه ی امروز بعد از خانواده بیشتر متوجه نهادهای فرهنگی ماست نوع گفت و گوی میان زن و مرد نامحرم، زیبایی، ارزش گذاریها در عرف عام و الگوهای معرفی شده به جوانان و نوجوانان ما، که امروزه اغلب از طریق رسانه در جامعه نهادینه میشوند، همهی زمینههایی است که خانواده و دست اندرکاران فرهنگ جامعه باید موفق بودن یا نبودن خود در فرهنگ سازی را در آنها جستجو کنند. «تشریع و عمق بخشیدن به آموزههای دینی در کودکان و نوجوانان، «الگو آفرینی و معرفی الگوهای مناسب پوششی و رفتاری عادت بخشی و تشویق و تنبیه، محبت و مهرورزی، عبرت آموزی، و به روش داستان سرایی و «روش تمثیل» و «ایجاد زمینه خودشناسی و خودباوری در فرزندان و ... از دیگر روشهای است که اگر به درستی و با شیوه صحیح بکار گرفته شود سبب می گردد ارزشها آگاهانه و عالمانه درونی گردد و سطحی و زودگذر نباشد. تبیین کارکردهای عفاف و حجاب و پوشش زن و مرد و حفظ حریم در روابط بین آنها توسط والدین و آگاهی دادن فرزندان به آثار سوء بدحجابی و توجه والدین به تربیت جنسی و کنترل جنسی و اخلاق جنسی ابزارهایی است که با نهادینه سازی آنها سلامت خانواده و جامعه تضمین می شود. عبرت آموزی آموزش و تبیین قصص آموزنده ای که دارای پیام و عبرت میباشند باعث میشود که آدمی از رخدادهای مشهود عبور کند و به ارزیابی آنها پردازد و به ناپیداها برسد و برای زندگی خویش رهنمودی تازه به دست آورد و از تکرار خطاها جلوگیری کند عبرت آموزی نشانه ی خرد ورزی، بصیرت و رشد است عبرت گرفتن انسان را به سوی رشد و راه درست میکشاند زبان قصه یا داستان سرایی یکی از شیوه های آموزش است که دارای جاذبه و نفوذ ویژه ای است و تمثیل نیز از دیگرهایی است که به منظور تبیین مراد و نزدیک ساختن مطلب به فهم مخاطب و مجسم ساختن مطلب در ذهن شنونده به کار میرود. از طریق آنها می توان حقایق و واقعیات زندگی را به زیبایی تام ترسیم و اثر آن را در افراد مشاهده کرد. قصه گوئی روشمند موجب تشویق و تحریک کودکان و نوجوانان به انجام اعمال نیک شده و سعی کودک بر آن است که خود را با شخصیت های قصه همانند سازد. از دیگر شیوه های تربیتی مورد توجه والدین متعهد که موجب نهادینه شدن حجاب و عفاف می گردد ایجاد زمینه خودشناسی و هویت شناسی برای فرزندان است. ایجاد زمینه خودباوری واقعی یعنی ایجاد زمینه ای برای دستیابی فرزند به عمیق ترین بینش درباره خود، تمام تصمیمات و انتخابهای مهم زندگی اش. خودشناسی که در روایات به عنوان سودمندترین شناختها

معرفی شده ، انسان را به عمیقترین الیههای درونی انگیزه های رفتار خویش رهنمود میسازد. انسان با تعمق در وجود خود در مییابد که خداوند او را برای هدفی متعالی آفریده است و نباید گوهر ارزشمند وجودی خود را ارزان از دست دهد. اگر احساس خودباوری در کودکان و نوجوانان تقویت شود ، همیشه و در تمام امور سعی می کنند ارزش خود را حفظ کند و نفس خود را آلوده به پلیدی ها نسازند. استفاده از مکانیزم الزام و اجبار گر چه از سرعت بالایی برای حصول به نتیجه برخوردار است ولی اگر با مکانیزم های شناختی و هنجاری همراه نشود ثبات کمتری دارد توسل به الزام و اجبار و تنبیه جز آخرین مراحل از مراحل است که باید برای نهادینه سازی به کار رفته است .سالم سازی محیط و مراقبت در محیط تحصیل و دوستان و توجه به انتخاب مراکز و نهادهای تعلیم و تربیتی مناسب از وظایف مهم والدین می باشد . اگر محیط خانه و سالم و مبری از آلودگی باشد و مادر و پدر و اعضاء خانواده ، انسان های عفیف ، پاکدامن، محبوب و مقید به رعایت و انجام فرائض و ارزش های الهی باشند فرزندان آنها اینچنین خواهند بود . لذا از جمله مؤثرترین وظائف والدین جهت نهادینه کردن و عمق بخشیدن به آموزه های دینی کودکان و نوجوانان سالم سازی محیط و مراقبت در محیط تحصیل و دوستان فرزندان و تقید به رعایت و انجام فرائض و ارزشهای الهی توسط خود والدین میباشد . تأثیر محیط خانه و خانواده . مدرسه ، همسایگان، هم بازیان، و دوستان و معاشران و برنامههای صدا و سیما محیط تربیتی فرزند شما را تشکیل می دهد . اگر این عناصر محیطی و رسانه ای سالم و پاک باشند تأثیر مطلوب تربیتی بر کودک و نوجوان ما خواهند داشت و بالعکس اگر این عناصر محیطی و رسانه های آلوده و منحرف باشند کودک و نوجوان گرفتار خطرات اخلاقی و تربیتی خواهند شد. ذهن و دل نونهال مانند زمین خالی است که هر تخمی در آن افشانده شود می پذیرد . ارزشها و آداب و فرائض دینی را به فرزندان خود بیاموزید و (آنها را با آموزه های دینی بیمه کنید پیش از آنکه گروهها و محیط های منحرف بر شما سبقت بگیرند .

- (۱) داوری دولت آبادی عماد ترگل بیست دلیل عقلی و روانشناسی برای حجاب، ۱۳۹۸ .
- (۲) مجد، محمد روان شناسی مرد و زن، نسل نواندیش، ۱۳۷۸.
- (۳) بهرام پور ابوالفضل سوره نور شعاع عفت، ۱۳۸۴.
- (۴) رضی، سید، نهج البلاغه.
- (۵) مجمع البیان، ج ۷، ص ۱۲۲.
- (۶) سوره ی مبارکه ی نور آیه ی ۳۰.
- (۷) سوره ی مبارکه ی نور، آیه ی ۳۱.
- (۸) سوره ی مبارکه ی احزاب، آیه ی ۳۲ .
- (۹) سوره ی مبارکه ی نور، آیه ی ۳۱ .
- (۱۰) مطهری، مرتضی، مسئله حجاب، ۱۳۹۶.
- (۱۱) روانشناسی و فرهنگ پوشش، ص ۴۳-۱۲- دختران به عفاف روی می آورند، ص ۱۷۰ .
- (۱۲) داوری دولت آبادی ، عماد ترگل بیست دلیل عقلی و روانشناسی برای حجاب، ۱۳۹۸ .
- (۱۳) رازهایی درباره ی زنان بار بار دی انجلیس، ص ۱۹۴.
- (۱۴) داوری دولت آبادی، عماد ترگل بیست دلیل عقلی و روانشناسی برای حجاب، ۱۳۹۸ .
- (۱۵) دکتر سید جواد ،مصطفی پرتوی از نهج البلاغه ، ۵۷.
- (۱۶) ممیزی ملی قربانیان جنایت دایره ی اماری دادگستری امریکا اداره دادگستری ۱۹۹۶ .
- (۱۷) خبرگزاری ایونا، ۱۳۸۷ .
- (۱۸) مجله پیام زن ، بهمن و اسفند ۱۳۸۶ .